

FOKUS: ARVEN ETTER SØREIDE

Ine Marie Eriksen Søreide: Norges utenriksminister 2017–2021

Iver B. Neumann

Fridtjof Nansens Institutt, Norge

Sammendrag

Artikkelen oppsummerer og vurderer Ine Marie Eriksen Søreides virke som Norges 32. utenriksminister i årene 2017–2021. Første del av artikkelen er en oversikt over Søreides handlingsrom. Innenrikspolitisk var det godt, med unntak av at Søreides sjef, statsminister Erna Solberg, la hindringer i veien for utøvelsen av hennes virke. De utenrikspolitiske rammebetingelsene var krevende. Donald Trump var den minst Europa-orienterte president USA har hatt siden Nato ble dannet. Et tiltagende aggressivt Russland skulle håndteres. Annen del er en vurdering. Søreide var svært flink til å skjøtte jobben og opprettholdt Norges spillerom. Hun tok imidlertid ingen initiativer for å øke spillerommet. Hennes svakeste side var lojalitet til egne medarbeidere. Alt i alt var Søreide den beste utenriksminister fra borgerlig side siden John Lyng (1965–1970).

Nøkkelord: utenriksministre • Solberg-regjeringene • utenrikspolitikk

Internasjonal Politikk har i årene siden 2010 meget fortjenestefullt instituert oppsummeringer og bedømmelser av avtroppende utenriksministres virke.¹ Da det hele begynte, utfordret *Internasjonal Politikks* bidragsyttere andre samfunnsvitenskapelige

¹ Se fokusdeler i *Internasjonal Politikk*, henholdsvis 2010 nr. 1, 2013 nr. 3 og 2017 nr. 3/4. Mens det i land som USA, Storbritannia, Frankrike, Tyskland og Sverige er tradisjon for at forskere gjør denne type arbeid, er det i Norge stort sett overlatt til journalistene (men se Rasmussen, 2017).

Kontaktinformasjon: Iver B. Neumann, e-post: ibneumann@fni.no

©2023 Iver B. Neumann. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), allowing third parties to copy and redistribute the material in any medium or format and to remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially, provided the original work is properly cited and states its license.

Citation: Neumann, I. B. (2023). *Ine Marie Eriksen Søreide: Norges utenriksminister 2017–2021. Internasjonal Politikk, 81(1), 106–114.* <http://dx.doi.org/10.23865/intpol.v81.5064>

miljøer til å bedømme «sine» ministre. Så har ennå ikke skjedd, hvilket betyr at forskere på internasjonal politikk nå har fått et solid forsprang på sine kolleger hva maktkritikk angår. Dette burde spore andre til innsats.

Søreide var Norges første kvinnelige utenriksminister, hvilket gav henne en god begynnelse, ikke minst i riksmidlene. Utenriksdepartementet (UD) hadde da Søreide ble utnevnt allerede hatt en kvinnelig utenriksråd, Bente Angell-Hansen (2011–2014). Mona Juul var under Søreide Norges første kvinne i en ledende ambassadørpost (London, 2014–2018). Søreide var altså del av en generell bevegelse der også toppskansene i UD endelig ble inntatt av kvinner.

Søreide var også del av et annet generelt sosiologisk skifte. De to siste tiårene har Norge stort sett hatt utenriksministre som har sittet fulle perioder: Jan Petersen (2001–2005), Jonas Gahr Støre (2005–2012), Børge Brende (2013–2017; unntaket er Espen Barth Eide, som satt fra 2012 til 2013). Det nærmeste Søreide kommer å ha hatt en jobb utenfor politikken, er et trainee-opphold på et advokatkontor for over tyve år siden, mens hun var leder av Unge Høyre. Alle de siste to tiårenes utenriksministre har vært heltidspolitikere. Der det i de foregående tredve årene var utenriksministre med diplomafaglig erfaring som dominerte, har det altså de siste tyve årene vært heltidspolitikerne som har overtatt. Også sittende utenriksminister, Anniken Huitfeldt, er heltidspolitiker. Dette har en direkte føring på utenriksministrenes rammebetingelser, for det betyr at utenriksministre gjerne vil ha svært gode nettverk i egne partier og gode nettverk i det innenrikspolitiske liv generelt, men desto mindre gode nettverk innen det apparatet de er satt til å styre og som de hovedsakelig er avhengige av for å få ting gjort.

Gangen i resten av denne oppsummerende artikkelen følger allerede innarbeidet oppsett (Leira, 2013; Neumann, 2010). Med utgangspunkt i forumets gjennomgang av spesifikke politikfelt, som denne gangen er flere enn ved de tre tidligere anledningene, vil jeg oppsummere Søreides innenrikspolitiske og utenrikspolitiske handlingsrom og bedømme hvordan hun brukte det sammenlignet med hva tidligere utenriksministre fikk til. Jeg vil, med et nikk til turning, dele vurderingen inn i utføring av A-momenter – løpende saker – B-momenter – spesifikke utfordringer som måtte løses – og C-momenter – forsøk på å gå forbi opprettholdelse av norsk utenrikspolitiske rammebetingelser til å utvide Norges handlingsrom, for eksempel i form av forhandlingsgjennombrudd.

Rammebetingelser

Søreide hadde, som en av sin generasjons mest fremtredende politikere og ministre fra det største partiet i en koalisjonsregjering, og i tillegg som sosialt flink generelt, de beste forutsetninger hva politisk nettverk angikk. Her var hun også hjulpet av at hennes statsminister Erna Solbergs vel aller tyngste fortrinn som statsminister var å virke som støtpute koalisjonspartiene imellom. Da Fremskrittspartiet mot slutten av perioden gikk ut av regjeringen på en utenriksrelatert sak, hjemføring

av en norsk fremmedkriger og hennes angivelig syke barn, rammet det da heller ikke Søreide direkte. Saken ble, vel med rette, sett på som en utløsende grunn for Fremskrittspartiets uttrede, der den bakenforliggende og viktigere grunnen var Fremskrittspartiets regjeringstretthet og behov for å gå til valgkamp fra angrepsposisjon. Regjeringen Solberg II hadde det meste av tiden heller ikke noen Europaminister som kunne gå utenriksministeren i næringsen.² Den andre av UD's ministre ved siden av utenriksministeren, utviklingsministeren, holdt seg til sine avtalte enmerker gjennom hele perioden. Søreides institusjonelle rammebetingelser var, med ett eklatant unntak, gode.

Unntaket var Søreides egen statsminister. Søreide satt som en av fire ministre full tid i både Solberg I (forsvarsminister) og Solberg II (utenriksminister), og hadde dermed generelt sett åpenbart statsministerens tillit. Under covid-19-nedstengningen ble Søreide likevel satt på bakken, i den forstand at hun ikke fikk anledning til å skjytte jobben ved å opprettholde selv svært viktige utenriksreiser. Grunnen synes å ha vært at statsministeren prioriterte innenrikspolitiske hensyn, slik at det ble viktigere med likebehandling av ministre enn med opprettholdelse av en aktiv norsk utenrikspolitikk. Vi kan ikke vite om Søreide gjorde noe for å bøte på dette, men det finnes hverken håndfast eller anekdotisk bevis for at hun forsøkte. Statsministerens manglende prioritering av utenrikspolitikken og utenriksministerens tilsynelatende manglende vilje og evne til å stå opp for sitt departement var i det hele tatt Søreides største svakhet som utenriksminister. Ingen av de ovenstående bidragene til forumet berører dette, og det må ikke minst derfor vies mer oppmerksomhet nedenfor.

Hva mediehåndtering angikk var Søreide godt forspent, både med personlig erfaring og et godt departementsapparat (Leira, 2013, s. 373–374; Neumann, 2020). Hun ble ingen medieyndling og skilte seg fra forgjengerne Støre, Barth Eide og Brende ved å vise liten interesse for rollen som generell ekspert på verden utenfor Norge, men hun argumenterte godt, ble referert høyt og klart og var åpenbart respektert. Den vedvarende understrekningen av at Russlands annektering av Krym var ulovlig og et veiskille for Vestens og Norges forhold til grannen i øst er et godt eksempel (Holm-Hansen, 2023). Skjelsbæk med fleres artikkel ovenfor gir et karakteristisk eksempel hva kjønnet utenrikspolitikk angår. I et dobbeltintervju der Søreides svenske kollega, Margot Wahlström, benyttet anledningen til å vifte med den selverklærte «svenske feministiske utenrikspolitikken», ble Søreide spurt om hun og Norge bevisst hadde valgt å velge bort slik språkbruk. Søreide bekreftet delvis dette, og understreket at Norge ikke hadde tradisjon for å sette merkelapper på utenrikspolitikken, men var

«rett frem» og «la oss bare gjøre det», på en måte [...] Vi er mer fokusert på å faktisk gjennomføre vår utenrikspolitikk og forsikre oss om at KFS [Kvinner, fred og sikkerhet] er en helt sentral dimensjon i alt vi gjør. (Sitert etter Skjelsbæk med fleres artikkel ovenfor, se også Rasmussen, 2022)

²Norge hadde en EØS- og EU-minister fra 16. desember 2015 til 17. januar 2018.

At Norge ikke har noen tradisjon for å sette adjektiver foran utenrikspolitikk, er rett og slett ikke riktig. UD og Norges utenrikspolitikere, Søreide inkludert, har i alle år understreket at Norge skal føre en «aktiv utenrikspolitikk», en «forutseende utenrikspolitikk», en utenrikspolitikk som følger FN-sporet osv. Søreides poeng var altså først og fremst å få frem Norges, og ikke minst Søreides egen, nøkterne og pragmatiske orientering. Det er generelt sett lite floskler og eufemismer når Søreide uttaler seg. Vi kan konkludere med at Søreides innenrikspolitiske rammebetingelser var gode både institusjonelt og overfor media, og at hun var flink til å sørge for at de ikke ble trangere.

Hva utenrikspolitiske rammebetingelser angikk, var utgangspunktet dårligere. Fra sin forgjenger og partifelle, Børge Brende, arvet Søreide en erklæring om at Norge «respekterer» Kinas politiske orden. Dette betød blant annet at det ble vanskelig å kritisere Kinas tiltagende undertrykkende politikk overfor egne etniske minoriteter, spesielt uigurer og tibetanere, og tiltagende aggressive utenrikspolitikk, spesielt i Sør-Kina-havet og overfor den suverene staten Taiwan (sammenlign Gåsemyr, 2023). Gitt at Kina var og er den fremste utfordrer mot den liberale verdensordenen som Norge har både moralsk interesse og politisk og økonomisk egeninteresse av å opprettholde, var dette en selvpåført klamp om foten. At regjeringen Søreide satt i var en koalisjonsregjering der det EU-skeptiske Fremskrittspartiet inngikk i nesten hele perioden, betød at europeeren Søreide ikke hadde rammebetingelser som tillot noe særlig mer enn inkrementell Europa-politikk (Rye & Graneng, 2023).

På toppen av disse av Norge selvpåførte innskrenkningene i rammebetingelser, kom to begrensninger påført av konjunkturer. Donald Trump satt som president i USA gjennom hele perioden, som den mest Europa-skeptiske og isolasjonistiske amerikanske lederen i Natos historie. Det betød at Søreides jobb i USA-politikken først og fremst gikk ut på å opprettholde rammebetingelsene for Norges utenrikspolitikk overfor sin viktigste allierte så godt det lot seg gjøre, snarere enn å forandre rammebetingelsene for å utvide Norges spillerom.³ Her hjalp det at Norge gjennom

³ «Rammebetingelser» brukes her om de på ethvert tidspunkt gitte forutsetninger for utenrikspolitikken slik de ser ut fra et analytisk ståsted, om man vil om utenrikspolitikkens grammatikk eller, for å bruke nok en sportsmetafor, om hvordan banen ser ut, mens «spillerom» brukes om det tilgjengelige rommet for handling slik det oppleves midt i den førte politikken, som sett fra banen. Om banen er en golfbane, er rammebetingelsene lengden på hullene, bredden på fairwayene, plassering av bunkere og trær. Spillerommet er derimot hva som er i spill når et gitt slag skal slås. Om Norges Ryder Cup-lag har vanskeligheter med høye slag og lykkes med å få fjernet et enormt tre fra banen før en turnering, forandrer det rammebetingelsene i Norges favør. Det utvider potensielt også spillerommet, for blir man under spillets gang liggende slik at man ville ha hatt treet mellom ballen og green og dermed ville ha vært tvunget til å slå et høyt slag over treet, men nå ikke må det fordi treet er vekk, har man et lettere slag. Så også i utenrikspolitikken. Hver gang Norge får underlagt et politisk felt formalisering, forandrer det handlingsrommet til det bedre og øker prinsipielt spillerommet, for Norge er som ikke-stormakt bedre plassert til å håndtere formaliserte spørsmål enn ikke-formaliserte. Om en minister, eller en hvilken som helst leder for den del, utelukkende tenker på spillet der og da, mangler hun en analytisk dimensjon. Om en minister bare tenker rammebetingelser, mangler det en praktisk dimensjon.

hele perioden hadde generalsekretæren i Nato, Jens Stoltenberg. Konflikten med Russland som følge av landets annektering av Krym og krigshandlinger på ukrainsk jord i Donbas utgjorde også nye, håndfaste rammebetingelser som begrenset Norges spillerom.

Vurdering

Hva A-momenter angår, var Søreide flink til å styre utenrikspolitikken fra dag til dag for dermed å opprettholde utenriksministerens innenrikspolitiske rammebetingelser. Det utenrikspolitiske spillerommet Søreide hadde til disposisjon var stramt begrenset av den amerikanske president Donald Trumps svært lite overbevisende håndtering av sitt embete generelt og sine allierte spesielt. Et bredt sammensatt utvalg av amerikanske historikere bedømte i en øvelse lik den vi her presenterer Trump som den fjerde svakeste amerikanske president noensinne og den svakeste siden den amerikanske borgerkrigen (C-Span, 2021). Den gode håndteringen av A-momenter er desto mer imponerende. Den er da også et gjennomgående tema i de ovenstående vurderingene av Søreides innsats på spesifikke saksfelter, og et hovedanliggende i behandlingen av Midtøsten-politikken (Jensehaugen, 2023). Bjur og Røs (2023) gjennomgang av USA-politikken legger vekt på hvordan Søreide sto mot amerikansk press om sterkere militær tilstedeværelse på norsk jord, og dermed, i henhold til både Bjur og Røs og egen vurdering, langt på vei opprettholdt norske rammebetingelser i utenrikspolitikken. Igjen skjedde dette på nøkternt vis, ved at Søreide gjennomgående dysset

ned de mest eklatante utbruddene fra Det hvite hus. Avdramatiseringen innebar en stilltiende devaluering av presidentens gjennomslag: «Jeg gjentar at jeg er mer opptatt av hva amerikanerne gjør enn hva presidenten sier og twitrer.» (Sitert etter Bjur & Rø, 2023)

Et siste eksempel på godt håndlag med tildelte kort gis i diskusjonen av sikkerhetspolitikken, der Østhagen (ovenfor, sammenlign Nissen, 2023) peker på at Søreide til forskjell fra sin forgjenger og partifelle Børge Brende tydeligere løftet «frem norsk fredsmeklings sikkerhetspolitiske dimensjon i FN-sammenheng, ikke minst i sikkerhetsrådskampanjen».

Flere av de andre bidragsyterne til dette forumet trekker frem denne kampanjen og dets utfall, at Norge og UD slo kloa i en plass i FNs sikkerhetsråd, som kronen på Søreides verk. Søreide var bestemt flink, for som blant annet Canada har fått oppleve, er det ikke slik at det regionale samarbeidet om å sikre plassen er så tett at et søkerland får plass, uansett hvor mye man prøver (Malone, 2000; Saunders, 2010). Ikke desto mindre er det uklart hvor unikt det er å få denne plassen. Norge har hatt den før og vil få den igjen. Det er derfor et åpent spørsmål om det er et A-moment eller et B-moment å få en slik plass. Dessuten kostet kampanjen uhorvelig mye penger. Skjelsbæk med flere gjengir *VGs* overslag på 12 millioner, mens Østhagen gjengir

*Bistandsaktuelt*s overslag på 34 millioner. Da utelater de imidlertid, i likhet med UD selv, alternativkostnadene ved at norske diplomater, politikere og innhyrede brukte svært omfattende ressurser på dette. Som Deloitte's områdegjennomgang av UD foretatt i perioden påpeker, er tid i UD gratis, i den forstand at UD ikke fører timebruk og dermed ikke kan oppgi for skattebetalerne hva de faktisk bruker tiden på (Deloitte, 2021). Alternativkostnadene må med. Et løst overslag over tidsbruk basert på timelønner og antatt tidsbruk antyder at UD's faktiske utgifter må ha beløpt seg til minst 800 millioner kroner. Jo høyere utgifter, jo mindre meritterende er det å få sete i sikkerhetsrådet. Endelig må man spørre hva som faktisk kommer ut av deltakelsen. Gitt at den høye spenningen i internasjonale relasjoner generelt slår direkte ned i Sikkerhetsrådets arbeid, er det blitt vanskeligere å få noe til, men det er jo også desto viktigere å forsøke.

Norges håndtering av Russlands stadig mer aggressive politikk overfor Ukraina spesielt og Vesten generelt gjennom hele perioden var imidlertid et klart vellykket B-moment for Søreide og Solberg-regjeringene. Som Holm-Hansen diskuterer ovenfor, skilte også Søreide personlig seg godt fra dette.

En annen utfordring i B-momentklassen som Søreide fikk i fanget, covid-19-krisen, hadde hun en mindre heldig hånd med. Som nevnt satte Søreide, i motsetning til mange av sine utenriksministerkolleger i andre stater, tilsynelatende lite inn på å opprettholde sitt fysiske nærvær i andre hovedsteder, men fant seg i at statsministeren satte henne på bakken sammen med de øvrige ministrene (se f.eks. Gjerstad & Rydje, 2021). Søreide forsøkte heller ikke å forsvare interessene til de omkring 400 norske utenrikspolitiske tjenestemenn og tjenestekvinner på utenriksstasjonene som hun hadde ansvaret for under covid-19-krisen. Uteapparatet reagerte da også sterkt på dette. Det har aldri før skjedd i UD's historie at bredt sammensatte grupper av ambassadører i forskjellige regioner kollektivt har sendt klagebrev hjem om manglende oppfølging fra sin utenriksminister, slik de gjorde under covid-19-krisen. Til tross for at Søreide som tidligere forsvarsminister hadde svært gode nettverk inn i Forsvaret og Forsvarsdepartementet, brukte hun ikke dette til å skaffe vaksiner, og la ikke forholdene til rette for hjemreiser. Da Forsvaret sendte vaksiner til personell i Afghanistan, sørget Søreide for eksempel ikke for at det også ble sendt vaksiner til den håndfull utenrikspersonell som også befant seg i landet. Søreide satt endatil som ansvarlig for at diplomater som måtte hjemsendes, fikk inndratt tillegg; tillegg de hadde fått tilsagn om blant annet for å få dekket merutgifter ved å skifte bolig og som ofte faktisk påløp selv om diplomatene ble hjemkalt.

Det er et mønster her, for Søreide engasjerte seg heller ikke da hennes ansatte ble gjort til gjenstand for et nytt sikkerhetsregime. Den nye ordningen førte til at flere frem til da godt ansatte ansatte mistet jobben, og skapte store problemer for videre rekruttering. Så langt har allerede én av de oppsagte fått rettens medhold i at avskjedigelsen var usaklig, men hva hjelper vel det når karrierer er ødelagt for alltid. Det gjeldende sikkerhetsregimet er blitt en stor belastning for UD, og dermed for norsk utenrikspolitikk.

Den manglende reisingen, den manglende oppfølgingen av utsendte ansatte under covid-19-pandemien og den manglende interessen for nye, og for mange dypt urimelige, sikkerhetsordninger, var alle effekter av hvordan regjeringen opptrådte som kollektiv. Det er derfor fristende å legge hovedansvaret for alt dette for Erna Solbergs dør, for det var Solberg som qua statsminister hadde det koordinerende ansvaret for regjeringens beslutninger. Solberg har, for øvrig i likhet med Angela Merkel, i de 18 årene hun har vært Høyres leder stadig kommet med utsagn om at yngre krefter skal slippes til, samtidig som hun ved å tviholde på egen posisjon selv har hindret at dette faktisk kan skje (se f.eks. Bollmann, 2021; Spence & Ask, 2019). Enhver minister må likevel ta sin del av ansvaret for det som treffer deres medarbeidere. I den avveilingen av lojalitet til sitt regjeringskollegium på den ene siden og til sine ansatte på den annen som alle ministre må ta, vektet Søreide i slående grad det førstnevnte. Søreides manglende lojalitet til sine ansatte må regnes som hennes største svakhet som utenriksminister.

Hva C-momenter – utvidelse av spillerom, store resultater – angår, var dette ikke Søreides gebet. I likhet med mange utenriksministre satte hun ikke i gang nye ting med tanke på å forandre rammebetingelsene for norsk utenrikspolitikk, slik de mest fremragende utenriksministre gjør. I hennes ministertid skjedde det ingen ting som utvidet Norges rammebetingelser og dermed potensielt gav Norge mer spillerom. Det kom heller ikke noe avgjørende forhandlingsresultat, slik for eksempel Støre landet med avgrensningen i Barentshavet og klasebombeavtalen. Støre høynet også nivået på norsk utenrikspolitisk ordskifte (Leira, 2013). Søreide synes imidlertid, i likhet med sin forgjenger Brende, ikke å ha forsøkt seg på noe C-moment. Det manglet ikke på områder der det var åpenbart at kreativitet kunne ha kommet vel med. Dette var perioden der klimapolitikk føk til topps på den utenrikspolitiske dagsordenen, uten at det ble gjort stort for å integrere den. På grunn av klimaets sentralitet og Russlands tiltagende bruk av energi, fremsto også energipolitikken som overmoden for videre integrering i utenrikspolitikken i perioden. Det kom likevel ingen initiativer i slik retning under Søreide.

Konklusjon

Ine Marie Eriksen Søreide var en god utenriksminister, vel den beste utenriksminister som ikke har utgått fra Arbeiderpartiet siden John Lyngs tid. Hun skjøttet løpende politikk på en førsteklasses måte og håndterte utenrikspolitiske utfordringer godt. Internt i regjering og departement var hun ikke like overbevisende. Søreide leverte ikke noen utvidelse av Norges rammebetingelser, slik en Frydenlund, en Stoltenberg og i noen grad også en Støre gjorde. Søreide må likevel regnes som en av de siste femti årenes solide norske utenriksministre. Gitt Søreides manglende interesse for C-momenter, er det kanskje misvisende å diskutere hennes innsats i turn-metaforer. Man burde kanskje heller tenke på henne som en svært flink keeper. Søreide er født i 1976, og er i skrivende stund 46 år gammel. Om hun ikke blir statsminister eller forlater politikken, kan hun altså bli utenriksminister igjen.

Om forfatteren

Iver B. Neumann er direktør ved Fridtjof Nansens Institutt, og har tidligere vært direktør ved NOVA, Montague Burton professor i internasjonale relasjoner ved London School of Economics, forskningssjef ved NUPI, professor i øststatskunnskap ved Universitetet i Oslo og seniorrådgiver i Utenriksdepartementet. Han er for tiden professor II ved Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, og arbeider med stats-systemets genealogi (3500 f.Kr.–2027 e.Kr.).

Takkenote

Takk til Minda Holm, Halvard Leira, Cecilie Basberg Neumann, Ingvild Rasmussen, Henrik Seip og to anonyme fagfeller for kommentarer til et tidligere utkast.

Referanser

- Bjur, I. N. & Rø, J. G. (2023). Norges allierte tålmodighet: USA-relasjonen i norsk sikkerhetspolitikk under utenriksminister Ine Eriksen Søreide 2017–2021. *Internasjonal Politikk*, 81(1). <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.4151>
- Bollmann, R. (2021). *Die Kanzlerin und ihre Zeit*. C.H. Beck.
- C-Span. (2021). *Historians survey of presidential leadership*. <https://www.c-span.org/presidentsurvey2021/?page=overall>
- Deloitte. (2021, 1. juli). *Rapporter – områdegjennomgang av Utenriktjenesten*. Finansdepartementet & Utenriksdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/rapporter-omradegjennomgang-av-utenriktjenesten/id2921974/>
- Gjerstad, T. & Rydje, O. M. (2021, 15. mars). Norge strengest i klassen – ingen statsråder får gjøre jobben sin i utlandet. *Dagens Næringsliv*. <https://www.dn.no/politikk/solberg-regjeringen/erna-solberg/korona/norge-strengest-i-klassen-ingen-statsraeder-far-gjore-jobben-sin-i-utlandet/2-1-979388>
- Gåsemyr, H. J. (2023). Kina-politikken i Søreides periode som utenriksminister: kjente spor og nye konfliktlinjer. *Internasjonal Politikk*, 81(1). <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.5062>
- Holm-Hansen, J. (2023). Norsk russlandspolitikk under Søreide. *Internasjonal Politikk*, 81(1). <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.41441>
- Jensehaugen, J. (2023). Et godt posisjonert vitne til en varslet tragedie: Ine Eriksen Søreide og konflikten mellom Israel og palestinerne. *Internasjonal Politikk*, 81(1). <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.40941>
- Leira, H. (2013). Innledning. Fokus: Arven etter Støre. *Internasjonal Politikk*, 71(3), 371–381. <https://www.idunn.no/doi/pdf/10.18261/1891-1757-71-3>
- Malone, D. M. (2000). Eyes on the prize: The quest for nonpermanent seats on the UN Security Council. *Global Governance*, 6(1), 3–23.
- Neumann, I. B. (2010). Utenriksministerens spillerom, 1972–2010. *Internasjonal Politikk*, 68(1), 115–140.
- Neumann, I. B. (2020). *Diplomatic tenses. A social evolutionary perspective on diplomacy*. Manchester University Press.
- Nissen, A. (2023). Sikkerhetspolitikken primat – norsk freds- og forsoningspolitikk under Ine Eriksen Søreide. *Internasjonal Politikk*, 81(1). <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.4102>
- Rasmussen, I. (2022). *We should (all) be feminist. Sweden's feminist foreign policy and status recognition*. [Masteroppgave]. Oxford University.
- Rasmussen, T. (2017). *Ansiktet foran makten – om politisk lederskap*. Novus.
- Rye, L. & Graneng, K. (2023). «Et skjebnefellesskap» – europapolitikken under Søreide. *Internasjonal Politikk*, 81(1). <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.4143>
- Saunders, D. (2010, 16. oktober). *Why Canada lost at the Security Council: All principle, no purpose*. Doug Saunders. <http://dougsaunders.net/2010/10/canada-united-nations-security-council-harper/>
- Skjelsbæk, I., Larsen, E., Moss, S. M. & Tryggestad, T. L. (2023). Dempet statsfeminist? Nasjonale tradisjoner og globale utviklingstrekk i Søreides periode som utenriksminister. *Internasjonal Politikk*, 81(1). <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.4142>

- Spence, T. & Ask, A. O. (2019, 15. mars). Erna Solberg: – Klar for gjenvalg som partileder i 2020. *Aftenposten*. <https://www.aftenposten.no/norge/politikk/i/wE7V7M/erna-solberg-klar-for-gjenvalg-som-partileder-i-2020>
- Østhagen, A. (2023). Ine Eriksen Søreide: Nordområdene, USA og balansekunst. *Internasjonal Politikk*, 81(1). <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.4140>

Abstract in English

Ine Marie Eriksen Søreide, Norway's Foreign Minister 2017–2021

This article is a summing up of Ine Marie Eriksen Søreide's work as Norway's foreign minister in the years 2017–2021. The first part assesses Søreide's room for manoeuvre. Domestically, this was excellent, although Søreide's boss, the prime minister, broke one of her bats for domestic reasons and grounded her during the Covid lockdowns. Internationally, Søreide had to deal with Donald Trump, arguably the weakest and least engaged president the United States has had since its civil war. She also had to stand up to the increasingly aggressive policy of neighbouring Russia. Søreide steered the ship of state with a steady hand. She was, however, less than loyal to her employees, and demonstrated little creativity. Still, she must be ranked as the best foreign minister from the bourgeois side of the floor over the last half century.

Keywords: foreign ministers · Norwegian government · foreign policy